Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Tęsknota, która leczy

[1] Słowo „nostalgia” brzmi dziś niewinnie. Kojarzy się ze starymi zdjęciami, piosenkami z dzieciństwa i zapachem babcinego ciasta. Mało kto wie, że przez blisko dwieście lat lekarze uważali ją za groźną chorobę.

[2] Termin wymyślił w 1688 roku szwajcarski student medycyny Johannes Hofer. Połączył dwa greckie wyrazy: *nóstos*, czyli „powrót do domu”, i *álgos*, czyli „ból”. Hofer opisywał młodych ludzi, którzy z dala od rodzinnych stron tracili apetyt, nie mogli spać i słabli z tęsknoty. Szczególnie często chorowali szwajcarscy żołnierze służący w obcych armiach. Chorych żołnierzy leczono czasem najprościej: zwalniano ich ze służby i odsyłano do domu.

[3] Dziś psycholodzy patrzą na nią zupełnie inaczej. Badacze z brytyjskiego Uniwersytetu w Southampton od około dwudziestu lat sprawdzają, co się dzieje z ludźmi, którzy wspominają dawne, ważne dla nich chwile. Okazało się, że nostalgia ogarnia większość z nas co najmniej raz w tygodniu. Pojawia się częściej wtedy, gdy czujemy się samotni, smutni albo zagubieni.

[4] Co ciekawe, takie wspomnienia zwykle poprawiają nastrój. Osoby, które przywołują w pamięci szczęśliwe chwile spędzone z bliskimi, czują się mniej samotne i bardziej potrzebne. Łatwiej im też uwierzyć, że ich życie ma sens. Tęsknota działa więc jak wewnętrzna apteczka: sięgamy po nią, gdy teraźniejszość nas przytłacza.

[5] Nie znaczy to, że wspominanie zawsze pomaga. Psycholodzy odróżniają nostalgię od rozpamiętywania. Nostalgia to wyprawa w przeszłość, z której wracamy silniejsi. Rozpamiętywanie przypomina natomiast krążenie w kółko wokół tego, co utraciliśmy. Kto zamyka się w dawnych czasach i odwraca się od ludzi, może popaść w przygnębienie.

[6] Jak więc tęsknić mądrze? Warto dzielić się wspomnieniami z innymi, bo wspólne przywoływanie przeszłości zbliża ludzi. Dobrze jest też traktować dawne chwile jak źródło energii do działania, a nie jak schronienie przed światem. Tęsknota za domem może przecież skłonić nas do telefonu do dziadków, a wspomnienie dawnej pasji – do tego, by znów po nią sięgnąć.

[7] Hofer uważał nostalgię za chorobę, którą trzeba wyleczyć. Współcześni badacze twierdzą, że to raczej lekarstwo. Trzeba je tylko umieć dawkować.

Tekst przygotowany do arkusza (tekst popularnonaukowy przygotowany na podstawie ogólnodostępnych informacji o badaniach nad nostalgią). [315 wyrazów]

Zadanie 11. (0–2) Przeczytaj pytania oznaczone literami A–E. Do każdego z podanych akapitów tekstu *Tęsknota, która leczy* dopasuj jedno pytanie, na które akapit odpowiada. Wpisz odpowiednią literę.

A. Jak wspominanie szczęśliwych chwil wpływa na samopoczucie?

B. Ilu ludzi na świecie choruje z powodu tęsknoty?

C. Kiedy i z jakich wyrazów utworzono słowo „nostalgia”?

D. Czym nostalgia różni się od rozpamiętywania?

E. Dlaczego szwajcarscy żołnierze nie chcieli wracać do domu?

Akapit 2. _____

Akapit 4. _____

Akapit 5. _____

PIERWSZA ŁAWKA

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Drobiazgi, które ważą najwięcej

[1] Wystarczy kilka sekund. Przytrzymane drzwi, uśmiech do sprzedawczyni, pytanie „Jak się czujesz?" zadane koledze, który od rana siedzi w kącie. Wydaje się, że takie drobiazgi niczego nie zmieniają. A jednak coraz więcej badań pokazuje, że jest inaczej.

[2] Psycholodzy od lat sprawdzają, jak na ludzi działa życzliwość. W jednym z eksperymentów uczestnicy dostawali niewielką sumę pieniędzy. Część z nich miała wydać ją na siebie, a część – na kogoś innego. Wieczorem lepszy nastrój mieli ci, którzy obdarowali innych. Podobne wyniki uzyskano w wielu krajach, także bardzo biednych.

[3] Życzliwość ma jeszcze jedną ciekawą cechę: jest zaraźliwa. Kto doświadczył uprzejmości, chętniej okazuje ją następnym osobom. Dobry gest wędruje więc dalej jak kręgi na wodzie po wrzuceniu kamienia. Nie widzimy, gdzie się kończy, ale możemy być pewni, że gdzieś dotarł.

[4] Dlaczego więc tak często przechodzimy obok cudzego smutku? Zwykle nie chodzi o obojętność. Boimy się, że się ośmieszymy, że ktoś odrzuci naszą pomoc albo że nie znajdziemy odpowiednich słów. Tymczasem badania pokazują, że nie doceniamy radości, jaką sprawi drugiej osobie nasz gest. Obdarowani cieszą się znacznie bardziej, niż się spodziewamy.

[5] Warto też pamiętać, że życzliwość nie musi być głośna. Czasem najwięcej znaczy to, czego nie widać: wysłuchanie kogoś do końca, dotrzymanie tajemnicy, rezygnacja z żartu, który mógłby kogoś zranić. Takie gesty nie trafią do mediów społecznościowych, ale na długo zostają w pamięci.

[6] Nie trzeba zmieniać świata jednym wielkim czynem. Wystarczy, że każdego dnia zrobimy coś małego dla kogoś obok. Z takich drobiazgów składa się atmosfera w klasie, w rodzinie i w całym mieście. I – jak twierdzą naukowcy – nasze własne szczęście.

Tekst przygotowany do arkusza (tekst publicystyczny przygotowany na podstawie ogólnodostępnych informacji o badaniach nad życzliwością). [255 wyrazów]

Zadanie 10. (0–2) Uzupełnij poniższe zdania tak, aby powstało streszczenie tekstu *Drobiazgi, które ważą najwięcej*.

1. Tematem tekstu jest _____.

_____

2. Na początku autor zauważa, że _____.

_____

3. Następnie, powołując się na badania, _____.

_____

4. W zakończeniu _____.

_____

Zadanie 11. (0–1) Które z podanych stwierdzeń jest **niezgodne z treścią tekstu *Drobiazgi, które ważą najwięcej*? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

A. Życzliwe gesty nie muszą być widoczne dla innych ludzi.

B. Zwykle przeceniamy radość, jaką nasz gest sprawi drugiej osobie.

C. Życzliwość jednej osoby może skłonić innych do podobnych gestów.

D. Osoby, które obdarowały innych, miały potem lepszy nastrój.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadanie 7. (0–1) Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1. W zdaniu *W klasie stała się cisza* wyraz *cisza* pełni funkcję podmiotu.	**P**	**F**
2. W zdaniu *Wszystkie oczy skierowały się na mówcę* wyraz *Wszystkie* pełni funkcję podmiotu.	**P**	**F**

Zadanie 8. (0–1) Przekształć wypowiedź Zygiera z mowy niezależnej na mowę zależną. Rozpocznij od słów: *Zygier odpowiedział, że…*

– Rozumie się! Przecież to nasz język ojczysty…

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Język, który nosimy w sobie

[1] Co roku 21 lutego obchodzimy Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego. Święto ustanowiło UNESCO w 1999 roku. Data nie jest przypadkowa. 21 lutego 1952 roku w Dhace, stolicy dzisiejszego Bangladeszu, studenci wyszli na ulice, domagając się prawa do posługiwania się swoim językiem – bengalskim. Kilku z nich zginęło od kul policji.

[2] Na świecie używa się dziś około siedmiu tysięcy języków. Językoznawcy szacują, że blisko połowa z nich jest zagrożona. Niektórymi posługuje się zaledwie kilka starszych osób. Gdy one odejdą, język zniknie razem z pieśniami, przysłowiami i nazwami, których nie da się przetłumaczyć.

[3] Dlaczego to takie ważne? Język ojczysty to nie tylko narzędzie do porozumiewania się. W nim po raz pierwszy nazwaliśmy świat, usłyszeliśmy kołysanki i baśnie, nauczyliśmy się żartować. Badacze zauważają, że właśnie w języku ojczystym ludzie zwykle najłatwiej wyrażają uczucia. Nic dziwnego, że wiele osób mieszkających za granicą nawet po latach liczy w myślach w mowie dzieciństwa.

[4] Historia Polski dobrze pokazuje, jak silna może być ta więź. W czasie zaborów władze rosyjskie i pruskie ograniczały używanie polszczyzny w szkołach i urzędach. W 1901 roku dzieci z Wrześni w zaborze pruskim sprzeciwiły się nauce religii po niemiecku i zostały za to surowo ukarane. Język stał się wtedy dla Polaków czymś więcej niż mową – znakiem, że naród wciąż istnieje.

[5] Czy dziś, gdy nikt nie zakazuje nam mówić po polsku, musimy o język dbać? Specjaliści odpowiadają, że tak. Nie chodzi o walkę z każdym zapożyczeniem, bo języki zawsze się zmieniały i przejmowały słowa od sąsiadów. Chodzi raczej o to, byśmy pamiętali słowa, których używali nasi dziadkowie, czytali książki i umieli mówić starannie wtedy, gdy wymaga tego sytuacja.

[6] Znajomość języków obcych otwiera przed nami świat. Język ojczysty pozwala nam w tym świecie nie zgubić samych siebie. Warto więc pielęgnować jedno i drugie.

Tekst przygotowany do arkusza (tekst publicystyczny przygotowany na podstawie ogólnodostępnych informacji). [281 wyrazów]

PIERWSZA ŁAWKA

Część I. Czytanie ze zrozumieniem i kształcenie językowe

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Henryk Sienkiewicz, *Janko Muzykant* (fragment)

Był to chłopak nierozgarnięty bardzo i jak wiejskie dzieciaki przy rozmowie z ludźmi palec do gęby wkładający. Nie obiecywali sobie nawet ludzie, że się wychowa, a jeszcze mniej, żeby matka mogła doczekać się z niego pociechy, bo i do roboty był ladaco. Nie wiadomo, skąd się to takie ulęgło, ale na jedną rzecz był tylko łapczywy, to jest na granie. Wszędzie też je słyszał, a jak tylko trochę podrósł, tak już o niczym innym nie myślał. Pójdzie, bywało, do boru za bydłem albo z dwojakami[1] na jagody, to się wróci bez jagód i mówi szepleniąc:

– Matulu! Tak ci coś w boru „grlało". Oj! Oj!

A matka na to:

– Zagram ci ja, zagram! Nie bój się!

Jakoż czasem sprawiała mu warząchwią[2] muzykę. Chłopak krzyczał, obiecywał, że już nie będzie, a taki myślał, że tam coś w boru grało… Co? Albo on wiedział?… Sosny, buki, brzezina, wilgi, wszystko grało: cały bór, i basta!

Echo też… W polu grała mu bylica, w sadku pod chałupą ćwirkotały wróble, aż się wiśnie trzęsły! Wieczorami słuchiwał wszystkich głosów, jakie są na wsi, i pewno myślał sobie, że cała wieś gra. Jak posłali go do roboty, żeby gnój rozrzucał, to mu nawet wiatr grał w widłach.

Zobaczył go tak raz karbowy[3], stojącego z rozrzuconą czupryną i słuchającego wiatru w drewnianych widłach… zobaczył i odpasawszy rzemyka dał mu dobrą pamiątkę. Ale na co się to zdało! Nazywali go ludzie „Janko Muzykant"!… […]

Gdy tylko mógł słyszeć skrzypki, czy to na dożynkach, czy na weselu jakim, to już dla niego było wielkie święto. Właził potem za piec i nic nie mówił po całych dniach, spoglądając jak kot błyszczącymi oczyma z ciemności. Potem zrobił sobie sam skrzypki z gonta[4] i włosienia końskiego, ale nie chciały grać tak pięknie jak tamte w karczmie: brzęczały cicho, bardzo cichutko, właśnie jak muszki jakie albo komary. Grał jednak na nich od rana do wieczora, choć tyle za to odbierał szturchańców, że w końcu wyglądał jak obite jabłko niedojrzałe. Ale taka to już była jego natura. Dzieciaczyna chudł coraz bardziej, brzuch tylko zawsze miał duży, czuprynę coraz gęstszą i oczy coraz szerzej otwarte, choć najczęściej łzami zalane, ale policzki i piersi wpadały mu coraz głębiej i głębiej…

Henryk Sienkiewicz, *Janko Muzykant*, [w:] tenże, *Pisma wybrane. Nowele*, t. 1, Warszawa 1976 (według wydania Wolnych Lektur). [361 wyrazów]

[1] dwojaki – dwa połączone gliniane garnki do noszenia jedzenia. [2] warząchew – duża drewniana łyżka. [3] karbowy – nadzorca robotników we dworze. [4] gont – cienka deszczułka do krycia dachów. „grlało" – grało (dziecięca, sepleniona wymowa).

Zadanie 1. (0–1) Na podstawie przytoczonego fragmentu utworu *Janko Muzykant* oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1. Matka cieszyła się, że syn słyszy w lesie muzykę.	**P**	**F**
2. Skrzypki zrobione przez Janka grały ciszej niż skrzypce w karczmie.	**P**	**F**

Podgląd • Pierwsza Ławka

Część II. Wypracowanie

Zadanie 20. (0–20) Wybierz jeden z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz rozprawkę albo opowiadanie.
- W wypracowaniu odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na początku arkusza.
- Innym utworem literackim w rozprawce może być także lektura obowiązkowa.
- Twoja praca powinna liczyć **co najmniej 200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.
- Pisz czytelnie.
- Pamiętaj, że zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem albo wypowiedzi aprobujących nieetyczne postępowanie bohatera.
- **Temat 1.** Czy tęsknota może dodawać człowiekowi sił? Napisz rozprawkę, w której przedstawisz swoje stanowisko. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego.
- **Temat 2.** Napisz opowiadanie o spotkaniu z bohaterem wybranej lektury obowiązkowej. W czasie wspólnej przygody dotarła do Was ważna wiadomość z daleka, która zmieniła bieg wydarzeń. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

Oceniane będzie: realizacja tematu wypowiedzi (0–2 pkt), elementy twórcze albo retoryczne (0–5 pkt), kompetencje literackie i kulturowe (0–2 pkt), kompozycja tekstu (0–2 pkt), styl (0–2 pkt), język (0–4 pkt), ortografia (0–2 pkt), interpunkcja (0–1 pkt) – razem 20 pkt. Praca bez odwołania do lektury obowiązkowej otrzymuje 0 pkt. Praca licząca 180 wyrazów lub mniej jest oceniana tylko w trzech pierwszych kryteriach.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Część II. Wypracowanie

Zadanie 19. (0–20) Wybierz jeden z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz przemówienie albo opowiadanie.
- W wypracowaniu odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na początku arkusza.
- Innym utworem literackim w przemówieniu może być także lektura obowiązkowa.
- Twoja praca powinna liczyć **co najmniej 200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.
- Pisz czytelnie.
- Pamiętaj, że zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem albo wypowiedzi aprobujących nieetyczne postępowanie bohatera.
- **Temat 1.** Napisz przemówienie skierowane do rówieśników, w którym przekonasz ich, że drobne gesty życzliwości mogą zmienić czyjeś życie. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego.
- **Temat 2.** Napisz opowiadanie o spotkaniu z bohaterem wybranej lektury obowiązkowej. W czasie wspólnej przygody musieliście dochować ważnej tajemnicy, co przyniosło nieoczekiwane skutki. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

Oceniane będzie: realizacja tematu wypowiedzi (0–2 pkt), elementy twórcze albo retoryczne (0–5 pkt), kompetencje literackie i kulturowe (0–2 pkt), kompozycja tekstu (0–2 pkt), styl (0–2 pkt), język (0–4 pkt), ortografia (0–2 pkt), interpunkcja (0–1 pkt) – razem 20 pkt. Praca bez odwołania do lektury obowiązkowej otrzymuje 0 pkt. Praca licząca 180 wyrazów lub mniej jest oceniana tylko w trzech pierwszych kryteriach.

PIERWSZA ŁAWKA

Część II. Wypracowanie

Zadanie 20. (0–20) Wybierz jeden z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz rozprawkę albo opowiadanie.
- W wypracowaniu odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na początku arkusza.
- Innym utworem literackim w rozprawce może być także lektura obowiązkowa.
- Twoja praca powinna liczyć **co najmniej 200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.
- Pisz czytelnie.
- Pamiętaj, że zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem albo wypowiedzi aprobujących nieetyczne postępowanie bohatera.
- **Temat 1.** Czy warto pozostać wiernym swoim przekonaniom, nawet gdy trzeba za to zapłacić wysoką cenę? Napisz rozprawkę, w której przedstawisz swoje stanowisko. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego.
- **Temat 2.** Napisz opowiadanie o spotkaniu z bohaterem wybranej lektury obowiązkowej. W czasie wspólnej przygody czyjeś słowa dodały Wam odwagi w trudnej sytuacji. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

Oceniane będzie: realizacja tematu wypowiedzi (0–2 pkt), elementy twórcze albo retoryczne (0–5 pkt), kompetencje literackie i kulturowe (0–2 pkt), kompozycja tekstu (0–2 pkt), styl (0–2 pkt), język (0–4 pkt), ortografia (0–2 pkt), interpunkcja (0–1 pkt) – razem 20 pkt. Praca bez odwołania do lektury obowiązkowej otrzymuje 0 pkt. Praca licząca 180 wyrazów lub mniej jest oceniana tylko w trzech pierwszych kryteriach.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadanie 8. (0–1) W którym zdaniu poprawnie użyto imiesłowowego równoważnika zdania? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

A. Słuchając wiatru w widłach, Janko zapomniał o pracy.

B. Będąc w karczmie, skrzypki grały cienko.

C. Wracając z boru, zaczęło padać.

D. Zrobiwszy skrzypki z gonta, brzęczały cicho jak komary.

Zadanie 9. (0–1) Przekształć podane zdanie ze strony czynnej na stronę bierną. Zachowaj sens wypowiedzi.
Karbowy zauważył Janka w polu.

_____

_____

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Czy muzykalności można się nauczyć?

[1] Wielu ludzi mówi o sobie: „Słoń mi na ucho nadepnął". Są przekonani, że muzykalność to dar, który się ma albo nie. Badania nad mózgiem pokazują jednak, że sprawa jest bardziej skomplikowana – i o wiele ciekawsza.

[2] Zacznijmy od tego, że wrażliwość na muzykę mamy prawie wszyscy. Już kilkudniowe niemowlęta reagują na rytm i potrafią zauważyć, że w równym uderzeniu bębna zabrakło jednego dźwięku. Małe dzieci same kołyszą się w takt piosenek, choć nikt ich tego nie uczył. Naukowcy uważają, że zdolność do przeżywania muzyki jest bardzo dawną cechą naszego gatunku.

[3] Prawdziwe kłopoty z odbiorem melodii ma tylko niewielka część ludzi. Osoby te nie odróżniają fałszywego dźwięku od czystego i nie rozpoznają nawet znanych piosenek. Takie zaburzenie nazywa się amuzją. Większość tych, którzy uważają się za niemuzykalnych, po prostu nigdy nie ćwiczyła śpiewu ani gry.

[4] A ćwiczenie zmienia bardzo wiele. U osób, które regularnie grają na instrumentach, obszary mózgu odpowiedzialne za słuch i ruchy palców są lepiej rozwinięte. Co ważne, zmiany widać także u dzieci, które uczą się gry od kilkunastu miesięcy. Mózg jest jak mięsień: rozwija to, czego używamy.

[5] Czy to znaczy, że talent nie istnieje? Niekoniecznie. Ludzie różnią się wrażliwością i tempem nauki. Jednym łatwiej zapamiętać melodię, innym – wyczuć rytm. Talent przypomina jednak ziarno. Bez wody i światła, czyli bez nauki, ćwiczeń i życzliwych nauczycieli, nic z niego nie wyrośnie.

[6] Historia muzyki zna wielu wybitnych artystów, którzy przyszli na świat w biednych rodzinach. Często jednak ktoś w porę dostrzegł ich zdolności i dał im szansę. Warto o tym pamiętać, gdy słyszymy, że ktoś „nie nadaje się" do muzyki albo „ma głowę w chmurach".

Tekst przygotowany do arkusza (tekst popularnonaukowy przygotowany na podstawie ogólnodostępnych informacji o badaniach nad muzykalnością). [263 wyrazy]

Zadanie 10. (0–2) Określ, czy podane zdania z tekstu *Czy muzykalności można się nauczyć?* wyrażają fakt, czy opinię. Wpisz słowo **fakt albo **opinia**.**

1. Już kilkudniowe niemowlęta reagują na rytm. – _____
2. Talent przypomina jednak ziarno. – _____
3. Takie zaburzenie nazywa się amuzją. – _____
4. Warto o tym pamiętać, gdy słyszymy, że ktoś „nie nadaje się" do muzyki. – _____

PIERWSZA ŁAWKA · POWTÓRKA · JĘZYK POLSKI · KLASA 8 · EGZAMIN ÓSMOKLASISTY 2027

Opowiadanie twórcze na egzaminie ósmoklasisty

W 2025 r. opowiadanie wybrało 56% piszących wypracowanie. Powtórz, czego wymaga temat, jak zdobyć punkty za elementy twórcze i jak wykorzystać lekturę.

1. Co musi się znaleźć w opowiadaniu

- **Forma:** opowiadanie – tekst z narratorem, fabułą i bohaterami. Pisz zwykle w czasie przeszłym. Narrację prowadź konsekwentnie w 1. albo 3. osobie.
- **Spotkanie z bohaterem lektury obowiązkowej** z listy wydrukowanej w arkuszu. Bez żadnego odwołania do lektury cała praca dostaje **0 pkt**.
- **Wszystkie elementy polecenia**, np. przedmiot o niezwykłych właściwościach, wiadomość z daleka, tajemnica. Brak jednego elementu – najwyżej 1 pkt za realizację tematu. Brak dwóch – 0 pkt za całą pracę.
- **Co najmniej 200 wyrazów.** Praca licząca 180 wyrazów lub mniej jest oceniana tylko w trzech pierwszych kryteriach (najwyżej 9 pkt).
- **Twórczość zamiast streszczenia.** Przygoda ma być nowa. Lektura dostarcza bohatera, jego cechy, miejsca i wydarzenia, do których nawiązujesz.

Przemówienie i rozprawka na egzaminie ósmoklasisty

Temat argumentacyjny to na egzaminie rozprawka albo przemówienie – w latach 2025 i 2026 było to przemówienie. Powtórz, czym różnią się te formy i jak zbudować przekonującą argumentację.

1. Rozprawka krok po kroku

Część	Co zawiera	Przydatne zwroty
wstęp	wprowadzenie w problem i **teza** (stanowisko) albo **hipoteza** (przypuszczenie do sprawdzenia)	Uważam, że…; Jestem przekonany, że…; Spróbuję rozważyć, czy…
rozwinięcie	co najmniej dwa argumenty, każdy w osobnym akapicie, z przykładem z lektury i krótkim wnioskiem	Po pierwsze…; Kolejnym argumentem jest…; Najważniejsze jest jednak to, że…; Świadczy o tym przykład…
zakończenie	potwierdzenie tezy albo weryfikacja hipotezy	Podsumowując, …; Rozważania prowadzą do wniosku, że…

- Rozprawkę piszesz stylem oficjalnym, bez potocyzmów. Argumenty możesz uporządkować od najsłabszego do najmocniejszego albo od najważniejszego do najmniej ważnego, możesz też zastosować układ argument – kontrargument.

2. Teza, argument, przykład

- **Teza** – zdanie, które wyraża twoje stanowisko, np. *Warto pomagać innym, nawet gdy nic z tego nie mamy*.
- **Argument** – uzasadnienie tezy, ogólna myśl, np. *Bezinteresowna pomoc daje radość temu, kto pomaga*.
- **Przykład** – konkretna sytuacja z utworu, która ilustruje argument, np. *Przemieniony Scrooge posłał indyka rodzinie Cratchitów i po raz pierwszy od lat poczuł radość*.
- Każdy przykład **skomentuj**: wyjaśnij, jak dowodzi argumentu. Streszczenie lektury nie jest argumentowaniem.

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Egzamin ósmoklasisty 2027 z języka polskiego – pakiet 4 arkuszy próbnych z powtórkami

Podgląd pokazał 10 z 96 stron. Pełna wersja: 96 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Egzamin ósmoklasisty 2027 z języka polskiego – arkusz próbny 1 z zasadami oceniania i powtórką
- Egzamin ósmoklasisty 2027 z języka polskiego – arkusz próbny 2 z zasadami oceniania i powtórką
- Egzamin ósmoklasisty 2027 z języka polskiego – arkusz próbny 3 z zasadami oceniania i powtórką
- Egzamin ósmoklasisty 2027 z języka polskiego – arkusz próbny 4 z zasadami oceniania i powtórką

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/egzamin-osmoklasisty-2027-jezyk-polski-pakiet-arkuszy-probnych